

5. Хакен Г. Синергетика / Г.Хакен. – М.: Мир, 1980. – 405 с.
6. А.П. Чехов о литературе \ Чехов А.П.. – М.: Художественная литература, 1955. – 404 с.

BIBLIOGHRAFIJA

1. Maran Merydyt. Z chem мы pyshem: yzvestnye pysately o svoej professyy. – М.: Mann, Yvanov y Ferber, 2014. – 240 s.
2. Synerghetyke – 30 let. Yntervjju s professorom Gh. Khakenom // Voprosy fylosofyy. – 2000. – # 3. – 54-61 s.
3. Struk Danylo Ghusar. Vynnychenkova moraljna laboratorija // Ukrajinsjke slovo. Khrestomatija ukrajinsjkoji literatury ta literaturnoji krytyky KhKh st.: V 3-kh t. – К.: Rosj, 1994.– Т. 1. – 704 s.
4. Russkые pysately o lyteraturnom trude: V 4-kh t. –Lenynghrad: Sovetskyj pysatelj, 1954. – Т.3. – 714 s.
5. Khaken Gh. Synerghetyka / Gh.Khaken. – М.: Myr, 1980. – 405 s.
6. А.Р. Chekhov o lyterature \ Chekhov А.Р.. – М.: Khudozhestvennaja lyteratura, 1955. – 404 s.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Клочек Григорій Дмитрович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедру української літератури Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси : системологічна теорія літературного твору, шевченкознавство, шкільне літературознавство

УДК 821.161.2-3

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПРОСТІР У ПОВІСТІ ВОЛОДИМИРА ДАНИЛЕНКА «СПОВІДЬ ДЖУРИ САМОЙЛОВИЧА»

Марія ЛАВРУСЕНКО (Кіровоград)

Дослідження присвячене особливостям змалювання українського часопростору в повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича», що увійшла до книги «Грози над Туровцем».

У розвідці акцентовано на неоднозначній оцінці видання в українській літературознавчій науці.

Зауважено, що художній простір твору поєднує три знакові місцини України – Запорізьку Січ, Дике поле і Київщину-Житомирщину. Ці географічні координати осмислюються в часи безслав'я вітчизняної історії – добу Руїни. Однак автор не розглядає цю епоху як трагічний етап українського минулого, хоча він посіяв пустку в людських серцях, відібрав надію на порятунок від чужинців, що нав'язували нам свою мову, звичаї і порядки. Державна несвобода виховала і справжню людину-патріота, сильну особистість, котра змогла зберегти в своєю генетичному кодї державний інстинкт, виплекати його в своїх дітях.

У центрі сюжету твору – доля села Туровець і людей, що живуть у ньому, зокрема, вільнолюбивого козака Юрія Великоборця, що заснував це поселення.

Зауважено, що осмислюючи добу Гетьманщини і долю пересічної людини того часу, автор децю ідеалізував головного героя твору Юрія Великоборця. Персонаж постав як суперчоловік, якому під силу здолати будь-яку життєву перешкоду.

Наголошено, що Туровецька історія XVII ст., викладена в повісті В. Даниленка, сприймається і як історія становлення окремого роду, і як модель руху усієї України до свого вільного існування.

Підкреслено, що художній міф про село Туровець на Житомирщині і її засновника-лицаря Юрія Великоборця в повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича» – це спроба змінити акценти в зображенні поведінки чоловіка-українця в кризових ситуаціях, це спосіб показати силу й мудрість патріархального начала в родині й державі.

Ключові слова: повість, хронотоп, гетьман Іван Самойлович, Руїна, фольклорна традиція, магічний реалізм, художній міф, Володимир Даниленко.

На вихід книги Д. Даниленка «Грози над Туровцем» відразу зреагувала літературна критика. Зацікавлення прозою, уміщеною у виданні, пояснюється тим, що твори письменника неодноразово ставали переможцями національних літературних рейтингів. Зокрема, два твори збірки стали лауреатами журналів «Березіль» (2010 рік, повість «Сповідь джури Самойловича») та «Кур'єр Кривбасу» (2013 рік, роман «Клітка для вивільги»). 2014 року ця книга була висунута літературною агенцією «Піраміда» на конкурс ВВС, однак до участі в конкурсі не була допущена. Цього ж року Асоціація українських письменників рекомендувала її на здобуття Шевченківської премії – найпрестижнішої державної нагороди в галузі культури. «Грози над Туровцем» розпалили жваву дискусію між прихильниками й опонентами «житомирської прозової школи». Одні дослідники трактували епічні здобутки В. Даниленка як спробу витворити нову літературу, нового національно маркованого героя, наголошували на специфіці його мистецького стилю, зав'язаного на парадоксальності, на поєднанні різностильових манер, тяжінні автора до міфологізму, психологізму [4, 5, 8, 9], другі – безцеремонно критикували, виставляли бали за те, наскільки письменник виконав своє творче завдання (?!), визначали, до якої міри художні тексти вписуються в «житомирський феномен» – «протистояти чужим культурним агресіям» [7].

Зважаючи на це, літературознавча розмова про книгу В. Даниленка повинна мати своє продовження. У пропонованій розвідці ми дослідимо особливості часопростору у творах, що складають, за авторським визначенням, родинні хроніки «Гроз над Туровцем», зокрема у повісті «Сповідь джури Самойловича».

Актуальність поставленого завдання вбачаємо в тому, щоб, систематизуючи висновки-штрихи дослідників щодо цього твору В. Даниленка (С. Єременко [4], В. Лиса [5], Є. Стасіневича [7], В. Цвіліховського [8], О. Юрчук [9] та ін.), простежити специфіку авторського змалювання українського часопростору.

На презентації видання у книгарні «Є» письменник наголосив, що об'єктом його художнього осмислення стали безславні часи української історії, які змушували людей шукати себе, виходу з критичних ситуацій. Автор зауважив, що на шляхах свого минулого наш народ часто програвав своє право на свободу, проте ніколи не відмовлявся боротися за неї [6]. Ці слова В. Даниленка відкривають читачеві мету творів, об'єднаних під

дахом книги «Грози над Туровцем», – показати спосіб життя українців різних епох і те, як в умовах несвободи вижити і зберегти свою національну самобутність, духовність.

Письменник в інтерв'ю, пов'язаних із «Грозами над Туровцем», неодноразово наголошував, що його твори містять багато автобіографічних моментів. Туровець, винесений у назву книги, – це село на Житомирщині, де народився і виріс письменник. Кожен твір, що ввійшов до книги, «замикається» на цьому закутку Східної Волині. Він дорогий В. Даниленку як місце, де закопана його пуповина, як початок і основа його роду. Через перипетії буття людей рідного краю в різні епохи митець розповідає історію поступу своєї батьківщини.

У повісті «Сповідь джури Самойловича» читач поринає в атмосферу буття доби Гетьманщини, коли українські очільники за свої вигоди торгували свободою батьківщини, коли руйнувалися останні цеглинки національної державності. Про зображуваний час автор говорить від імені головного героя – джури гетьмана Самойловича Юрія Великоборця. Хлопець переймається долею своєї землі. З погляду свого юного віку він усвідомлює трагічність ситуації України, що перейшла під руку Москви: «Вже тоді мене дивувало, як легко наші гетьмани торгують волею всього краю в обмін на владу. Щоб утримати в останній рік гетьманську булаву, Самойлович зрікся на користь Москви церковної автокефалії, а Мазепа, щоб стати гетьманом, підписав Коломацькі статті, в яких зобов'язався сприяти змішуванню шлюбів між козаками і московітами» [2, с. 18]. Він потрапляє у вир інтриг, що плете прихильна до Москви козацька старшина проти гетьмана Самойловича, звинувачуючи його в поразці походу козаків і російських військ проти татар. Юрій усвідомлює, що протистояти осліпленим бунтівникам-зрадникам ні гетьман Самойлович, ні він, його вірний слуга, не в силі. Для гетьмана майбутнє визначене – його разом із синами арештовують і відправляють до Сибіру. Великоборець же, отримавши від Самойловича прохання передати гроші його позашлюбній доньці Олесі, мусить жити. Його безпосереднє завдання – це допомога гетьманові у збереженні роду, життєва ж місія полягає з збереженні традицій козацтва, випробування на міцність тих ідеалів, що плекали на Січі.

Часопростір України окреслюється у повісті через природи-подорожі головного героя (хронотоп дороги).

Козацьке життя джури Самойловича протікає в Чигирині, Батурині. Автор називає конкретний час дії – кінець літа 1687 рік, коли гетьман разом із московськими військами Голіцина вирушив у похід на Крим. Через сприйняття головного героя письменник змальовує важку дорогу козаків через виснажений спекою степ. У реалістичних пейзажах південно-східних просторів нашої землі – і констатація неповторності природи краю

(«Ми їхали степом, і коні толочили ковилу, тирсу і стебла дроку. Від кінських ніг двигтіла земля, заглушуючи навіжений вереск мільйонів цвіркунів. З-під копит випурхували хмари коників-стрибунців, підпадьомкали перепели, і налякані бабаки свистом попереджали один одного про наближення війська» [2, с. 11]), і небезпечних вчинків супротивника («Та коли стемніло, ми побачили, що це не хмара: весь обрій було затягнуто вогнем. Червоні сполохи невпинно наближались до нас. Уранці потягнуло вітром, і ми почули запах горілого... Дув гарячий суховій, вогонь котився на всю ширину безкрайого обрію і звільняв дорогу армії» [2, с. 11]).

Невтішний похід спровокував і трагічну долю Івана Самойловича, котрого козаки – московські спільники – звинуватили у підпалі степу й арештували його і всю гетьманську родину. Погодимось із думкою О. Юрчук, котра стверджує, що «Володимир Даниленко не втомлює читача історичним фактажем, він робить тільки деякі акценти, що дозволяють самостійно «пригадати» історичні реалії» [9]. Водночас зауважимо, що змальовані в повісті події засвідчують добру обізнаність автора з науковими джерелами – «Літописом Самовидця» і «Коломацькими статтями». У цьому зв'язку письменник слідує традиції змалювання історії свого товариша по перу, представника «житомирської прозової школи» Вал. Шевчука. Історичний факт потрібен митцеві задля того, аби з цієї безславної сторінки українського минулого розпочати оповідь про життя вигаданого персонажа твору – Юрія Великоборця, «який переживає низку авантюрних пригод, допоки не знаходить прихисток у патріархальній ідилії» [9].

Вояцькі навички, виплекані на Січі, допомагають героєві втекти з-під арешту. Козацький вишкіл стане в нагоді Великоборцю також й у його пригодах на просторах Дикого поля.

Степовий простір, яким проходить головний герой, побудований на контрасті зла і добра. Степ стане і ворогом, і вірним товаришем Юрія. Спочатку його обкрадуть злодії («Біля себе я побачив бородате червоне обличчя і розчесане степовими вітрами волосся. Навколо мене шкірилася якась брудна босота, озброєна киями, моїми рушницею та пістолями... Важкий удар по голові було єдине, що запам'ятав, падаючи в траву» [2, с. 21]), а згодом порятують чумаки («Прокинувся я від ремігання худоби. До річки під'їжджала ватага чумаків... «Так що приставай до ватаги. Нам потрібні люди, які вміють тримати рушницю в руках» [2, с. 22–23]).

Побут чумаків у повісті змальований відповідно до фольклорної традиції. Герої твору потерпають від нападів розбійників, вони рятуються й від чуми, змащуючи сорочки дьогтем. Переконливими є портретні характеристики відчайдух, що везли з Криму сіль: «Отаман був у

полотняній сорочці й штанях. На ремінному очкурі в нього висів ніж, а за халявою чобіт він носив ложку, люльку і молитовника від пропасниці» [2, с. 22]. Ефект співучасника подій, наприклад, створює детально виписаний епізод повсякденного життя чумаків: «Скрипіли вантажені сіллю важкі вози і ремигали воли. За ватагою тяглася курява. Отаман Біда їхав верхи на коні і стежив за дорогою. Кілька разів він наказував змастити вози, і чучаки діставали причеплені до возів мазниці й змащували дьогтем колеса» [2, с. 23].

Зауважимо, що образ степу в повісті пов'язує історію козацької доби з скіфською епохою: «На пагорбі я побачив кам'яну бабу, виїхав на горб, піднявсь на стременах, приклав руку до лоба і довго вдивлявсь у ранковий степ» [2, с. 21], – говорить Юрій. А ще у сприйнятті героєм цього наповненого чужинцями і злодіями краю постійно присутня згадка про Дніпро, про київську землю, до якої він прямує, стежачи в нічному небі за рухом Великого Воза. Образи-символи Дніпра, Києва під покровительством зірки-орієнтира для всіх подорожніх – Великого Воза – у розповідях персонажа вибудовують єдиний український простір.

Третій просторовий зріз зображуваної у творі доби Руїни пов'язаний із осердям української державності – київською землею. І хоча автор не веде свого героя безпосередньо до Києва, а описує «наближені» до нього краї Київщини і Житомирщини – Білу Церкву, Фастів, Котельню, Кодню, Ходорков, Туровець – саме цим географічним районам він приписує надроль у збереженні Духу національної свободи.

Розпрощавшись із чумаками у Білій Церкві, Великоборець іде до Олесі в Ходорков через Фастів, Котельню, Кодню. Цей український простір наповнений уже іншим, відмінним від Січі і Дикого поля, світоустроєм. У цьому багатому на гриби, ягоди, рибу та ін.. лісостеповому краї живуть люди, які зазнали утисків від «магнатів та фіскалів», котрі перетворюють здавна вільний народ на своїх служок. Це дуже швидко усвідомлює Юрій Великоборець і обходить стороною «дружніх» панів. Він заробляє собі на прожиття, беручи участь у силових змаганнях на базарах та продаючи зібрані в лісі гриби, ягоди, виготовлені ложки і т. ін.

Відвідавши доньку Самойловича, герой вкотре переконається в тому, що руїною в Україні стала не тільки держава, ганебної руйнації зазнають і людські стосунки: Олесю дядько хоче віддати заміж за багатого мельника. Юрій рятує дівчину і привозить її у своє село Туровець.

Історія цього поселення символічна. Автор підводить читача до думки, що, мандруючи з Січі через Дике поле на Київщину і Житомирщину, Великоборець переконається, що українські землі потрапили у тенета ворога – московського засланця, степового розбишаки, польського магната-визискувача, котрий прагне позбавити людину національної, соціальної й особистої волі. Як антитезу цьому світові

несвободи і зла він будує своє село на березі безіменної ріки, яку оберігає тур.

Доля села змальована В. Даниленком у дусі магічного реалізму. Ідучи з базару і несучи на плечах першу винагороду за бої – жорна (символ мирного, багатого, осілого селянського життя) – Юрій на березі лісової річки зустрів самотнього тура. «Я розумів його невдоволення. – Зізнається герой. – Він був справжнім господарем цього лісу й маленької річечки, а тут з'явився я. Тур рикнув, розгнівано пішов уздовж берега і зник у дубині. У зустрічі з туром я уздрів добрий знак і вирішив оселитися на березі річки» [2, с. 32]. Автор наголошує, що поруч із Великоборцем поселилися інші чоловіки, які, як і наш герой, понад усе дорожили власною волею. Тут вони створили свої сім'ї. «Всі описані в книжці хроніки, – зауважує С. Єременко, – це історії родів, що поселилися на берегах лісової річки разом із Великоборцем і дожили до нашого часу» [4]. Зауважимо також, що через цей сюжетний хід письменник розвінчує думку про слабе маскулітне начало в українській культурі і створює модель сильного героя-чоловіка, здатного шукати вихід у межових ситуаціях.

Ідея єдності України, тягlosti народних традицій, бажання мати національну вільну державу художньо реалізується у символічній кінцівці повісті, коли, як уже згадувалося, Юрій Великоборець – лицар і людина слова – привозить до Туровця Олену Самойлович у якості своєї дружини. «Переконавшись у безперспективності побудови гармонійної України, вільної від чужинців і своїх запроданців, він приходить до невтішної думки, що єдиним гідним заняттям за такої ситуації залишається народження й виховання повноцінних дітей і зміцнення свого роду» [4]. Дослідниця О. Юрчук наголошує на тому, що ідея «заміщення «будівництва держави» на «будівництво родини» не новий для вітчизняної літератури проект майбутнього України, вона простежує смислові алузії повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича» та романом П. Куліша «Чорна рада», «герої якого, не вигравши політичних змагань за Україну, «втішені» ідеальною сім'єю» [9].

На нашу думку, зображена в повісті доля Туровця і людей, що живуть у ньому, – символічна. Подібну веремію невдач і перемог, боротьби амбіцій і бажань окремих людей і родів має кожна місцина рідної батьківщини. Відтак, Туровецька історія, викладена в повісті В. Даниленка, сприймається і як історія становлення окремого роду, і як модель руху усієї України до свого вільного існування. Сторінки цієї історії не мають дат у наукових джерелах, спогад про них оживає на рівні генетичної пам'яті у вигляді особливого відчуття гордості за те, що ти є часточкою величного народу, котрий зумів здобути державу, хоча й аж наприкінці ХХ століття. Текст твору утверджує думку про те, що генетичний код козака-українця, котрий прагне незалежності собі і власній

землі, незнищений. На схилі літ головний герой повісті розмірковує над своєю долею і твердить, що в безконечному процесі руху українців від свободи до залежності «єдиним виправданим заняттям є народження і виховання дітей, розумних, чесних, вірних своїй землі, які б дочекалися слушного моменту, щоб скористатися ним краще, ніж це вдалося їхнім батькам і дідам» [2, с.].

Доба Руїни, змальована у повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича», – це не тільки час руйнування української державності, а й гартування духу тих, для кого воля є внутрішньою потребою і основою буття.

Осмислюючи добу Гетьманщини і долю пересічної людини того часу, автор, на нашу думку, дещо ідеалізує головного героя твору Юрія Великоборця. Персонаж постає як суперчоловік, якому під силу здолати будь-яку життєву перешкоду. Юрій оцінює події XVII століття швидше не як людина того часу, а як наш сучасник. Висновки героя щодо історичної перспективи України, вважаємо, дещо гіперболізовані. Однак ця заувага не применшує ідейний посил повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича». Твір, прочитаний сучасними юнаками і юнками, плекатиме в них повагу предків, які через віки пронесли ідею самостійної держави України.

Отже, художній простір повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича» поєднує три знакові місцини України – Запорізьку Січ, Дике поле і Київщину-Житомирщину. Ці географічні координати осмислюються в часи безслав'я вітчизняної історії – добу Руїни. Однак автор не розглядає цю епоху як трагічний етап українського минулого, хоча він посіяв пустку в людських серцях, відібрав надію на порятунок від чужинців, що нав'язували нам свою мову, звичаї і порядки. Державна несвобода виховала і справжню людину-патріота, сильну особистість, котра змогла зберегти в своєму генетичному коді державний інстинкт, виплекати його в своїх дітях. А рід, як відомо, – це осердя нації, а, отже, така нація матиме гідну історичну перспективу.

Художній міф про село Туровець на Житомирщині і її засновника-лицаря Юрія Великоборця в повісті В. Даниленка «Сповідь джури Самойловича» – це спроба змінити акценти у зображенні поведінки чоловіка-українця в кризових ситуаціях, це спосіб показати силу й мудрість патріархального начала в родині й державі. Роман митця «Клітка для вивільги» й оповідання «туровецького» циклу, що увійшли до книги «Грози над Туровцем», доводять, що такий сильний герой вирішує долю своєї сім'ї, малої батьківщини і в XX столітті. А це вказує на актуальність подальших студій часопростору в «родинних хроніках» В. Даниленка.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Вечеря на дванадцять персон: Житомирська прозова школа / Упоряд., передм., ред. В. Даниленка. – К. : Генеза, 1997. – 544 с.
2. Даниленко В. Грози над Туровцем. Родинні хроніки (Першотвір)/ Володимир Даниленко. – Л. : Піраміда, 2014. – 370 с.
3. Даниленко В. Лісоруб у пустелі. Письменник і літературний процес (Першотвір)/ Володимир Даниленко. – К. : Академвидав, 2008. – 346 с.
4. Єременко С. Пам'ятати про поразки і виховувати переможців. Історія українських родів у книжці Володимира Даниленка «Грози над Туровцем»/ Світлана Єременко/ День. – 2014 – №92.
5. Лис В. Драма і поезія туровецького розливу / Володимир Лис // Літературна Україна. – 2014. – 25 вересня (№36). – С. 6–7.
6. Презентація книги «Грози над Туровцем». – Режим доступу до публікації: <https://www.youtube.com/watch?v=mLtNAjDAPxg>
7. Стасіневич Є. Буря в склянці води: грози не буде/ Євген Стасіневич. – Режим доступу до публікації: http://zik.ua/news/2014/05/23/magichnyy_realizm_u_knyzi_volodymyra_danylenka_groz_y_nad_turovtsem_prezentatsiya_u_lvovi_490613.
8. Цвіліховський В. Володимир Даниленко: «Велика література - це джерело великих пристрастей» : інтерв'ю / Віктор Цвіліховський // Літературна Україна. – 2015. – 5 лютого (№6). – С.4
9. Юрчук О. Книжка «з годинником»/ Олена Юрчук/ Українська літературна газета. – 2014. – №10 (120).

BIBLIOGRAPHIA

1. Vecherja na dvanadcatj person: Zhytomyrsjka prozova shkola / Uporjad., peredm., red. V. Danylenka. – K. : Gheneza, 1997. – 544 s.
2. Danylenko V. Ghrozy nad Turovcem. Rodynni khroniky (Pershotvir)/ Volodymyr Danylenko. – L. : Piramida, 2014. – 370 s.
3. Danylenko V. Lisorub u pusteli. Pysjmennyk i literaturnyj proces (Pershotvir)/ Volodymyr Danylenko. – K. : Akademvydav, 2008. – 346 s.
4. Jeremenko S. Pam'jataty pro porazky i vykhovuvaty peremozhciv. Istorija ukrajinsjkykh rodiv u knyzhci Volodymyra Danylenka «Ghrozy nad Turovcem»/ Svitlana Jeremenko/ Denj. – 2014 – #92.
5. Lys V. Drama i poezija turovecjkogho rozlyvu / Volodymyr Lys // Literaturna Ukrajina. – 2014. – 25 veresnja (#36). – S. 6–7.
6. Prezentacija knyghy «Ghrozy nad Turovcem». – Rezhym dostupu do publikaciji: <https://www.youtube.com/watch?v=mLtNAjDAPxg>
7. Stasinevych Je. Burja v skljanCI vody: ghrozy ne bude/ Jevghen Stasinevych. – Rezhym dostupu do publikaciji: http://zik.ua/news/2014/05/23/magichnyy_realizm_u_knyzi_volodymyra_danylenka_groz_y_nad_turovtsem_prezentatsiya_u_lvovi_490613.
8. Cvilikhovsjkyj V. Volodymyr Danylenko: «Velyka literatura - ce dzherelo velykykh prystrastej» : interv'ju / Viktor Cvilikhovsjkyj // Literaturna Ukrajina. – 2015. – 5 ljutogho (#6). – S.4
9. Jurchuk O. Knyzhka «z ghodynnykom»/ Olena Jurchuk/ Ukrajinsjka literaturna ghazeta. – 2014. – #10 (120).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Лаврусенко Марія Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: українська діаспорна література, сучасна українська література, історія літературознавства.

УДК 83.0

FACEBOOK-ЛІТЕРАТУРА, ПОРОДЖЕНА РЕВОЛЮЦІЄЮ ГІДНОСТІ

Аліна ОЛЕКСІЄНКО (Кіровоград)

На матеріалі аналізу книжок „Літопис самовидців..” О. Забужко, „Фантомная боль #maidan” А. Миргородського та А.Савицької, „Слюди” К. Бердинських, „Євромайдан. Звичайні герої” Н. Гук здійснена спроба виокремлення Facebook-літератури, породженої Революцією Гідності, як окремого масиву в сучасній українській літературі та підтвердження її приналежності до літератури non-fiction. Окрему увагу звернено на аналіз двох антологій: „Літопис самовидців..” та „Фантомная боль #maidan”, оскільки вони якнайповніше демонструють феномен Facebook-постингу як новітнього літературного явища.

Ключові слова: Facebook-література, Facebook-постинг, література non-fiction, Революція Гідності, соцмережі.

Революція Гідності як одна з найважливіших подій сучасної новітньої історії України отримала відображення у численних Facebook-постах та публікаціях у різноманітних електронних виданнях. За короткий проміжок часу Facebook став не тільки засобом координації Євромайдану (починаючи зі знакового посту відомого українського журналіста та блогера Мустафи Наєма [12]), а й місцем для поширення перших рефлексій. Богдан Логвиненко, відомий мандрівник, журналіст і блогер, теж звернув увагу на значну роль Facebook не тільки як засобу комунікації, а й суспільної дискусії, і підкреслив, що це особливість саме України. „Для громадян більшості інших країн Фейсбук – це як “Однокласники”. Списалися, познайомилися, пішли в кіно. В Україні це щось більше, це інтелектуальна платформа. Тому те, що в нас відбувається, – це справді феномен”, – зазначив блогер [22].

Останнім часом з'явилася низка книжок, побудованих на основі постів із Facebook. Для письменників Інтернет стає інструментом фіксації оцінок і смислів, вони намагаються захопити історію в момент її фактичного творення і передати ці відчуття читачам. Новим літературним явищам в Інтернет-сфері не завжди легко дати визначення. Чи можна цей масив книжок, «народжених» у соціальних мережах, виокремити як окремий напрям сучасної літератури non-fiction – Facebook-літературу?

Предметом аналізу в статті є Facebook-постинг як новітнє літературне явище, що виникло як продуманий та тематично спрямований